

عهد و گفتگو

COVENANT & CONVERSATION

درس های پیرامون راهبری
برای لرد جانانان ساکس

با سپاس از بنیاد Wohl Legacy برای حمایت سخاوتمندانه از عهد و گفتگو

تفسیر هفتگی تورات

رهبر همچون معلم: دواریم

The Leader as Teacher

Devarim 5781

یکی از لحظات دگرگونی فردی فرارسیده بود و نه تنها موسی بلکه درک ما از مفهوم رهبری را دگرگون ساخت.

به نظر می رسد که با پایان یافتن کتاب بمیدبار، کار موسی به عنوان رهبر نیز به پایان می رسد. او جانشین خود، یهوشوع را تعیین کرد و این یهوشوع و نه موسی است که مردم را از رود اردن عبور داد، به سرزمین موعود می رساند. اینک گویی موسی هر آنچه قرار بود را به دست آورده بود. برای او دیگر هیچ جنگی برای جنگیدن و هیچ معجزه ای برای اجرا و هیچ دعایی به نمایندگی از ملت باقی نمانده بود.

کاری که موسی پس از این می کند، نشان عظمت او است. او در آخرین ماه زندگی خود در برابر مردم ایستاد و چندین سخنرانی کرد که آنها را در کتاب دواریم [به معنای کلمات] یا سفر تثنیه می خوانیم. او در این سخنان، گذشته مردم را مرور و پیرامون آینده پیش بینی کرد. به آنها قوانین داد.

برخی از آنها را پیشتر داده بود، اما به شکلی دیگر. قوانین دیگر جدید بودند. او اعلام آنها را به تاخیر انداخته بود تا زمانی که مردم به مرز سرزمین موعود رسیدند. موسی با پیوند زدن همه این قوانین با تاریخ یهودیان در زیر چتر دورنمایی واحد، به آنها آموخت که مردم خود را همچون *am kadosh* یا قوم مقدس ببینند، تنها قومی که سرور و قانونگذار آنها آفریدگار یکتا است.

اگر کسی که هیچ چیزی از یهودیت و یهودیان نمی داند از شما بخواهد یک کتاب به او معرفی کنید که هم شرح بدهد یهودیان که هستند و چرا چنین کردند، بهترین پاسخ، کتاب دواریم [سفر تثبیه] است. هیچ کتاب دیگری این گونه همه عناصر یهودیت همچون یک ایمان و روش زندگی را یکجا گرد نمی آورد.

سایمون سینک¹ در یکی از پربیننده ترین برنامه های TED talk و در کتابی به همین نام می گوید که رهبران دگرگون ساز کسانی هستند که با "چرا" شروع می کند. شاعرانه تر از این، سنت اگزوپری می گوید: "اگر می خواهی کشتی بسازی، مردم را برای جمع آوری چوب خبر نکن و به آنها کار و وظیفه نده، بلکه به آنها درباره عظمت بی پایان دریا بیاموز."

موسی در سخنرانی هایی که در دواریم می خوانیم، با مردم چراهای آنها در میان گذاشت. آنها قوم خدا هستند، ملتی که خدا عشق خود را به آنها عطا نموده، از بردگی نجاتشان داده و قانون اساسی آزادی را در شکل فرمان ها به آنها داده است. آنها ممکن است ملتی کوچک باشند، اما یگانه هستند. آنها مردمی هستند که وجودشان گواه چیزی فراتر از خودشان است. آنها مردمی هستند که ایمانشان قوانین معمول تاریخ را در هم ریخت. موسی می گوید که دیگر ملت ها طبیعت معجزه آسای داستان یهودیان را درخواست یافت و بلیز پاسکال، نیکلایی بردیایف و دیگران چنین کردند.

---

¹ Simon Sinek, *Start with Why: How Great Leaders Inspire Everyone to Take Action*, Portfolio, 2011. The lecture can be seen at <http://www.youtube.com/watch?v=qp0HIF3SfI4>.

موسی در آخرین ماه زندگی خود از نقش منجی، آزادی بخش و رستگار کننده دست کشید تا تبدیل شود به مشه ربنو، "موسی معلم ما". او نخستین نمونه در تاریخ نوعی از رهبر بود که موفقیت یهودیان را تضمین کرد: رهبر همچون معلم.

بی تردید موسی می دانست که برخی از پیروزی های عظیمش برای ابد پابر جا نخواهند ماند. مردمی که او نجات داده بود، روزی دوباره از غربت و اذیت و آزار رنج خواهند برد. اما بار دیگر آنها یک موسی و معجزات نخواهند داشت. بار دیگر آنها موسایی نخواهند دهست که معجزات نشان دهد. از این رو او دورنمایی در ذهن آنها و امیدی در قلب هایشان و اصولی در رفتارشان و قدرتی در روح هایشان کاشت که هرگز کمرنگ نخواهد شد. وقتی رهبران تبدیل به آموزگاران بشوند، زندگی ها را دگرگون می سازند.

ری جوزف سولووچیک در مقالهٔ تاثیرگذاری با عنوان "چه کسی شایستهٔ رهبری یهودیان است؟" رفتار یهودیان در برابر پادشاهان و معلمان به عنوان گونه های رهبری را در برابر هم قرار داد.² تورات محدوده های جدی برای قدرت پادشاهان تعیین می کند. آنها نباید اندوخته های طلا یا همسران و اسب ها داشته باشند. یک پادشاه نباید خود را برتر از یک فرد بنی اسرائیل بداند و از قانون به راست یا چپ منحرف نشود. (تثنیه ۱۷:۲۰)

یک پادشاه فقط با درخواست مردم به کار گماشته می شود. به نظر ابن عزرا تعیین یک پادشاه مجاز و نه اجباری بود. ابرابانل معتقد بود که تعیین یک پادشاه به معنای پذیرفتن شکنندگی انسان ها بود. ربنو باحیا وجود یک پادشاه را همچون مکافات می دانست و نه پاداش.³ کوتاه آنکه، یهودیت در بهترین حالت، نسبت به سلطنت یعنی رهبری به عنوان قدرت، نظری دوپهلو دارد.

---

² Abraham R. Besdin, *Reflections of the Rav*, World Zionist Organisation, 1979, 127-139.

³ In their commentaries to Deut. 17:15. Rabbenu Bachya's point is that the people should in principle have needed no other king than God Himself. In support of his view, he quotes Hosea: "They set up kings without My consent; they choose princes without My approval" (8:4); and "So in My anger I gave you a king, and in My wrath I took him away" (13:11).

از سوی دیگر، حرمت یهودیت نسبت به معلمان همواره بی حد و مرز است. تلمود می گوید: "باشد که هیئت معلمت مانند هیئت افلاک به دلت باشد." ⁴ رامبام می گوید: "احترام و حرمت معلمت باید حتی بیشتر از احترام و حرمت والدینت باشد، زیرا والدین شما را به این دنیا آورده اند، اما معلمان به شما جواز ورود به دنیای در راه را می دهند." ⁵

وقتی کسی روی ما قدرت اعمال می کند، ما را پایین می آورد، ولی وقتی کسی به ما دانش می آموزد به رشد ما کمک می کند. از این رو است که یهودیت با توجه خاص خود به کرامت انسانی رهبر به عنوان معلم را به رهبر در مقام قدرت ترجیح می دهد. این دیدگاه با موسی در پایان عمرش آغاز شد.

به مدت بیست و دو سال در مقام ربای اعظم، این گفته یکی از بزرگترین رهبران جنبش صیونیستی، نخست وزیر اسرائیل دیوید بن گوریون را با خود همراه داشتیم. با آنکه او یک یهودی سکولار بود به اندازه کافی در تاریخ و کتاب مقدس تخصص داشت که این بعد از رهبری را درک کند و با کلامی فاخر بگوید:

خواه مسند پابینی در شهرداری یا اتحادیه ای کوچک و خواه در دولت ملی مقام داشته باشی، اصول یکی هستند: باید بدانی چه چیز می خواهی به دست بیاوری، از هدف هایت مطمئن باشی و این هدف ها را پیوسته در ذهنت داشته باشی. باید الویت های خود را بشناسی. باید حزب خود و افکار عمومی را آموزش دهی. باید به مردم خود اعتماد داشته باشی و اغلب بیش از آنچه آنها به خودشان اعتماد دارند، زیرا یک رهبر سیاسی واقعی بنا به غریزه با توانایی های انسان آشنا است و می تواند افراد را برانگیزد تا در موارد بحرانی توانایی های خود را نشان دهند. باید بدانی چه زمانی با رقیبان سیاسی خود بجنگی و چه زمانی دست بکشی. هرگز نباید از اصول کوتاه بیایی. همواره باید از عنصر زمان آگاه باشی و برای این کار باید پیوسته از آنچه پیرامونت می گذرد آگاه باشی و اگر رهبری محلی باشی

---

⁴ Pesachim 108b.

⁵ Mishneh Torah, Hilchot Talmud Torah 5:1.

باید از آنچه در منطقه ات می گذرد باخبر باشی و اگر رهبر ملی هستی باید بدانی که در کشورت و در دنیا چه خبر است. از آنجا که دنیا هرگز برای لحظه ای متوقف نمی شود و الگوی قدرت مانند حرکت دستگاه زیانگار، انگاره های خود را تغییر می دهد، باید همواره سیاست های گزینش شده را برای رسیدن به هدف هایت بازبینی کنی. یک رهبر سیاسی باید وقت زیادی را صرف اندیشیدن کند. و باید وقت زیادی را به آموزش و بازآموزش مردم اختصاص بدهی.⁶

شلی شاعر زمانی گفت: "شاعران قانونگذاران تقدیر نشده دنیا هستند." ⁷ این حرف درست است یا نه نمی دانم، اما یک چیز را می دانم که تفاوت زیادی هست میان دادن هر چه مردم می خواهند به آنها و آموزش دادن به آنها که چه چیزی را بخواهند.

معلمان آینده سازان تقدیر نشده هستند و اگر یک رهبر بخواهد تغییری پایدار رقم بزند، باید پا جای پای موسی بگذارد و معلم بشود. مفهوم رهبر همچون معلم که از نفوذ استفاده کند و نه قدرت، اقتدار معنوی و فکری به کاربرد و نه زور و جبر، یکی از بزرگترین خدمات یهودیت به افق اخلاقی بشریت بوده و می توان آنرا به روشنی در سفر دواریم دید، زمانی که موسی در واپسین ماه زندگی خود نسل آینده را خطاب قرار داد و به آنها قوانین و درس هایی آموخت که تا بشریت بر روی زمین هست، زنده و الهام بخش خواهند بود.

شبات شالوم

---

⁶ Moshe Pearlman, *Ben Gurion Looks Back in Talks with Moshe Pearlman*, Weidenfeld and Nicolson, New York, 1965, 52. I owe this quotation to Jonathan (now Lord) Kestenbaum, Executive Director of the Office of the Chief Rabbi, 1991-1996.

⁷ Percy Bysshe Shelley, *A Defence of Poetry: An Essay* (ReadHowYouWant, 2006), 53.

ترجمه فارسی با مشارکت بنیاد ایرانی هارامبام، وابسته به فدراسیون یهودیان ایرانی-آمریکایی
توسط شیریندخت دقیقیان

Persian Translation by Shirin D. Daghighian

www.RabbiSacks.org   @RabbiSacks

The Office of Rabbi Sacks, PO Box 72007, London, NW6 6RW • +44 (0)20 7286 6391 • info@rabbisacks.org

© Rabbi Sacks • All rights reserved • The Office of Rabbi Sacks is supported by The Covenant & Conversation Trust